

Muistio Suomen Kristillisdemokraattien (KD) Varsinais-Suomen piiri ry:n puoluerahoituksen tarkastamisesta ajalta 1.1.2021– 31.12.2024

Yleistä

Valtiontalouden tarkastusvirasto on puoluelain (10/1969) 9 e §:n 1 momenttiin perustuen tehnyt puoluerahoitusta koskevan tarkastuksen kaikkiin valtionavustusta saaviin puolueisiin ja eräisiin niiden piirijärjestöihin sekä kahteen muuhun rekisteröityyn puolueeseen, jotka eivät saa valtionavustusta.

Tarkastuskohdekohtaiset havainnot annetaan muistiona kullekin 61 tarkastuskohteelle sekä asianomaiselle puolueelle. Kaikista muistioista koostettava kertomus annetaan vuonna 2026 eduskunnalle.

Tarkastuksen ovat suorittaneet johtavat tilintarkastajat Johanna Kormu, Pontus Londen ja Minna Tyrväinen, ylitarkastajat Ella Lyytinen, Ines Gullichsen, Hanna Surakka, Malviina Vahtera ja Artur von Bonsdorff sekä tarkastaja Elina Nordström. Tarkastusta on valvonut valvontapäällikkö Jonna Carlson.

Tarkastuskohteille on ilmoitettu tarkastuksesta 13.3.2025. Piirijärjestö on toimittanut pyydetyn ennakkomateriaalin, ja tarkastus toteutettiin etäyhteyksin 12.8.2025. Tarkastukseen osallistuivat Suomen Kristillisdemokraattien Varsinais-Suomen piiri ry:stä toiminnanjohtaja Jaana Shelby, puheenjohtaja Sirkku Kemppainen, taloudenhoitaja Marja-Terttu Lampinen sekä viestintäpäällikkö Jari Tulonen.

Valtiontalouden tarkastusvirastolle toimitetut tilinpäätöstiedot

Puolueiden tuli toimittaa Valtiontalouden tarkastusvirastolle puoluetukipäätöksissä mainittujen piirijärjestöjensä ja naisjärjestönsä tilinpäätöstiedot: tilinpäätös, toimintakertomus, tilintarkastuskertomus, erittely vaalikampanjan kuluista ja rahoituksesta, yhteenveto ajantasaisista ilmoituksista sekä puoluetukea koskeva tilitys valtionavustuksen käytöstä. Suomen Kristillisdemokraattien Varsinais-Suomen piiri ry:n oli tätä varten tullut toimittaa vastaavat asiakirjat ja tiedot asianomaiselle puolueelle.

Suomen Kristillisdemokraattien Varsinais-Suomen piiri ry:n vuosien 2021–2024 tilinpäätöstiedot on toimitettu puoluerahoitusvalvonnan järjestelmään.

Puoluetukea saavan puolueen ja avustuspäätöksessä tarkoitetun muun yhdistyksen tilintarkastajan on puoluelain 9 c §:n mukaan lausuttava tilintarkastuskertomuksessaan tilintarkastuslaissa säädetyn lisäksi 1) onko valtionavustuksen käytössä ja käyttöä koskevassa raportoinnissa noudatettu puoluelain säännöksiä ja avustuspäätöksen ehtoja; 2) onko noudatettu puoluelain säännöksiä tuesta ja tukea koskevista rajoituksista sekä vaalikampanjan kulujen ja rahoituksen ilmoittamisesta.

Suomen Kristillisdemokraattien Varsinais-Suomen piiri ry:n tilintarkastuskertomuksesta vuodelta 2024 puuttuu puoluelain 9 c §:n edellyttämä lausuma. Vuosien 2021–2023 tilintarkastuskertomuksissa on viittaus puoluelain 9 c §:ään, mutta lausuman sanamuoto poikkeaa puoluelaissa määrätystä.

Tiedot on muutoin toimitettu puoluelain mukaisesti.

Puoluerahoitusta koskevat ajantasaiset ilmoitukset ja tukirajoitusten noudattaminen

Puoluelain 8 c §:n mukaan puolueen, puolueyhdistyksen ja puolueen lähiyhteisön saaman tuen määrästä ja sen antajasta ilmoitetaan valtiontalouden tarkastusvirastolle, jos yksittäisen tuen tai useista samalta tukijalta saaduista suorituksista koostuvan tuen arvo on vähintään 1 500 euroa kalenterivuodessa (ajantasainen ilmoitus).

Suomen Kristillisdemokraattien Varsinais-Suomen piiri ry oli tehnyt ajantasaisia ilmoituksia vuodelta 2024 yhteensä 8 000,00 euron määrästä ja vuodelta 2023 yhteensä 1 500 euron määrästä. Tarkastuksessa todettiin, että vuodelta 2023 oli yksi ajantasainen ilmoitus saadusta tuesta tekemättä, 4 900,00 euron määrästä. Piirijärjestö lisäsi puuttuneen ajantasaisen ilmoituksen järjestelmään tarkastuksen aikana ja päivitti ajantasaisten ilmoitusten yhteenvedon vuodelta 2023. Vuosilta 2021–2022 ei ollut tehty ajantasaisia ilmoituksia, eikä tarkastuksessa todettu tältä ajalta tukia, joita olisi tullut ilmoittaa.

Piirijärjestön tulee kiinnittää huomiota siihen, että se tekee ajantasaiset ilmoitukset ajoissa. Puoluelain 8 c §:n mukaan ilmoitus tehdään sähköisesti viimeistään tuen vastaanottamista seuraavan kalenterikuukauden 15 päivänä.

Puoluelain mukaisen valtionavustuksen siirtämistä ja käyttöä koskevat menettelyt

Suomen Kristillisdemokraattien Varsinais-Suomen piiri ry on raportoinut tarkastusvirastolle toimittamissaan valtionavustustilityksissä puoluelain 9 §:n mukaisen valtionavustuksen eli puoluetuen käytöstä.

Piirijärjestö on valtionavustustilitystensä mukaan saanut puoluetukea vuonna 2024 4 774,00 euroa, vuonna 2023 22 253,00 euroa, vuonna 2022 10 103,00 euroa ja vuonna 2021 3 754,08 euroa.

Pakotteiden huomioiminen valtionavustuksen käytössä

Valtionavustuspäätökseen on kirjattu vuodesta 2023 alkaen, että valtionavustusta saavan tahon tulee varmistua, että mitään varoja tai taloudellisia resursseja ei mene suoraan eikä välillisesti pakoteluettelossa lueteltujen tahojen saataville tai hyödynnettäväksi. Tarkastusvirasto tiedusteli kaikilta puolueilta selvitystä siitä, miten ne ovat varmistuneet puoluetukeen lisättyjen ehtojen noudattamisesta.

Suomen Kristillisdemokraattien Varsinais-Suomen piiri ry ilmoitti tarkastuksen aikana, että piirijärjestö suosii hankinnoissaan tunnettuja ja paikallisia toimijoita, ja osa kampanjatuotteista tilataan puolueelta.

Tarkastusvirasto selvitti talouspakotteiden noudattamista tekemällä pistotarkastuksia puolueiden ja piiriyhdistysten kirjanpitoaineistoon. Tarkastuksen perusteella ilmeni, että Suomen Kristillisdemokraattien Varsinais-Suomen piiri ry on varmistunut valtionavustuspäätöksessä mainittujen talouspakotteiden noudattamisesta. Tarkastuksen perusteella ei ilmennyt, että piiriyhdistys olisi tehnyt hankintoja pakotelistauilta tahoilta.

Tarkastusvirasto muistuttaa, että vastuu sopimuskumppaneita, alihankkijoita, siirron saajia, yhteistyökumppaneita ja edunsaajia koskevien pakotteiden selvittämisestä ja oikeellisuudesta on valtionavustuksen saajalla. Toimittajan vakuutus ja valtionavustuksissa siirron saajan vakuutus eivät poista hankinnoissa avustuksen saajan vastuuta, vaan avustuksen saajan on tarvittaessa pyydettävä lisäselvitystä asian varmistamiseksi. Valtionavustusta saavien tahojen on suositeltavaa arvioida niiden pakotteiden noudattamiseen liittyviä menettelyjä ja tarvittaessa tarkentaa toimenpiteitä, jotta niiden on

mahdollista osoittaa luotettavasti noudattavansa valtionavustuspäätöksen (Valtioneuvoston päätös puoluelain 9 §:n mukaisen valtionavustuksen myöntämisestä puolueille) liitteen 2 avustusehtojen kohtaa 2.3.

Vaalikampanjan kulujen ja rahoituksen erittely

Tarkastuksessa todettiin, että Suomen Kristillisdemokraattien Varsinais-Suomen piiri ry:n vuoden 2023 eduskuntavaalikampanjan kulujen ja rahoituksen erittelystä puuttuu kuluja ja rahoitusta johtuen kirjanpidon menettelystä, jossa vaalituotot ja -kulut oli netotettu samalle kirjanpidon tilille. Tarkastuksessa saadun käsityksen mukaan vaalikampanjan kulujen ja rahoituksen erittelystä puuttuu sekä kuluja että rahoitusta noin 22 000 euron verran. Suomen Kristillisdemokraattien Varsinais-Suomen piiri ry:n tulee jatkossa kiinnittää huomiota siihen, että vaalituotot ja -kulut esitetään selkeästi eriteltyinä kirjanpidossa ja että piirin vaalikampanjan kulujen ja rahoituksen erittely vastaa toteutuneita kuluja ja rahoitusta.

Hanna Surakka

Ylitarkastaja

JAKELU
TIEDOKSI

Suomen Kristillisdemokraattien (KD) Varsinais-Suomen piiri ry
Suomen Kristillisdemokraatit (KD) r.p.